

Na Herbosovoj grabi nastanile se i rijetke ptičje vrste

Lani je bara bila ispražnjena, no kišnica i ostaci ribe vratili su je u novi život

Željko Vasilik, ornitolog amater, prvi primijetio pojavu novih vrsta ptica

Foto: Nikola Čutuk/Pixsell

AUTOR:
Jasmina Grgurić

Nekoliko metara nadomak ceste i trgovačkog centra u Fistrovićevoj ulici Sisak je dobio pravo stanište i gnjezdilište raznih ptica. Voda Herbosove grabe, uz jenjavanje obližnje tvornice i zapuštanje okoliša, poslužila je za razvoj ekosustava koji je u gradsko središte privukao nove "stanovnike".

Lonjsko polje u malom

Kroz njihov svijet stručno nas je proveo Sišćanin Željko Vasilik. Na samom dolasku dočekala nas je tročlana labuđa obitelj i jato pataka. No, za iskusno oko malo jezero krije

puno više.

- Ove zime pojavila se i skupina globalno ugrožene patke nJORKE te još desetak vrsta, među kojima su čubasti gnjurac, crna liska koja se ovdje i gnjezdi, zelenonoga mlakuša, divlja i glavata patka, vodomari, čaplje... Oko pet vrsta imaju svoja gnjezda, a viđena je i crna roda- priča Vasilik svoja zapažanja iza dvogleda kojim često proučava ovo područje. No, što je tolike ptice privuklo u ovo Lonjsko polje ili Kopački rit u malom? Prisjetimo li se da je Herbosova graba lani isušena zbog sve nižeg vodostaja, a kako bi se zaštitile ribe premještanjem u bare Save, priča dobiva na značaju. U samo godinu dana kišnica je napunila korito, a priroda sama obnovila vegetaciju. Nema više ni ljudi, ni predatora pa tako ni hrane nije posve nestalo. Od ostatka ribe i ikre, uz malo neplanskog poribljavanja, ponovno se uspostavio podvodni svijet. Koliko je poznato, ima štuke, babuške i grgeča, no zbog industrijskog zagađenja, posebice fenola nataloženog na dnu, riba nije jestiva.

Pristup ribičima i čeka

- Zajednica sportsko-ribolovnih udruga ovdje se do isušivanja brinula o očuvanju, poribljavala i pecala. Dugoročno bi se moglo razmišljati o novom poribljavanju autohtonim vrstama- kaže Željko Vasilik, inače član Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode. Na mjestu gdje su samo kormorani katkad dolazili jesti, sada buja novi život.

- Za školarce bi bilo zanimljivo doći i vidjeti kako se priroda vraća. Ključno je održavati i nivo vode te ukoliko je moguće, očistiti dno od raslinja koje pravi talog i pustiti da naraste ono prirodno. Uz pokoji pristup ribičima i čeku, ovo bi moglo biti atraktivno mjesto. Važno je samo ne krčiti obalni pojas, neophodan za ptice-zaključio je Vasilik. Podsjetimo, Ciglarska, Radonjina, odnosno Herbosova graba nastala je početkom prošloga stoljeća, prvenstveno zbog izvlačenja gline za proizvodnju cigle, a kasnije potreba za industrijskom vodom, zbog čega je redovno navodnjavana iz Save, što je stalo odlaskom Herbosa u stečaj.